

การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ
โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์
ร่วมกับแผนผังความคิดสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
A Development of Ability in English Reading
Comprehension through the SQ4R Strategy with
Mind Mapping Technique for Matthayomsuksa 1 Students

วรารณ์ อินจันทร์^{*1}, รัตนา ยาวิโลeng², เบนจพร เทพสีหนู³

Waraporn Inchun¹, Rattana Yawiloeng², Benjaporn Thepseenu³

โรงเรียนพะเยาพิทยาคม จังหวัดพะเยา¹, คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา^{2,3}

Phayaophitthayakhom School, Phayao¹,

School of Liberal Arts, University of Phayao^{2,3}

First/Corresponding Author, E-mail: waraporn.p@ppk.ac.th*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด และสอบถามทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพะเยาพิทยาคม จำนวน 40 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบสอบถามทัศนคติ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนมีคะแนนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ผลการวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนและหลังเรียน จำแนกตามระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจพบว่า คะแนนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนทุกระดับสูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้

เมื่อจำแนกความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการแปลความ ด้านการตีความ และด้านการขยายความพบว่า ค่าผลต่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนในแต่ละด้านของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้ด้วยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับแผนผังความคิดช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ และทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ในภาพรวมมีทัศนคติในเชิงบวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.34 องค์กรความรู้จากการวิจัย คือ การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ มีขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนทราบเป้าหมายและจุดประสงค์ของการอ่าน โดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำ ชี้แนะและตรวจสอบความถูกต้อง รวมถึงอธิบายเพิ่มเติม และการสรุปเนื้อหาในรูปแบบของแผนผังความคิด ทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและจดจำเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

คำสำคัญ: การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ; เอส คิว โฟว์ อาร์; แผนผังความคิด

Abstract

This research aims to develop the ability in English reading comprehension of Matthayomsuksa 1 students through the SQ4R strategy and mind mapping technique and to examine students' attitudes towards implementing the SQ4R Strategy and mind mapping technique. This research is quantitative. The sample group consists of 40 students in Matthayomsuksa 1, selected through purposive sampling. Data collection tools include pre-test and post-test form, and attitude questionnaire. The data analysis is performed by using means and standard deviations.

The statistical analysis can be summarized as follows. Firstly, the students' English reading comprehension scores are significantly higher after learning. The analysis of average scores of students before and after learning, categorized by their proficiency levels in English reading comprehension, reveals that the post-test scores are significantly higher significantly. Furthermore, when analyzing the average scores, categorized by their reading ability in terms of interpretation,

paraphrasing, and extrapolation, it is found that the students' reading comprehension scores in all categories are significantly higher. These results suggest that effectively using the SQ4R strategy and mind mapping techniques can enhance students' English reading comprehension. Secondly, the overall attitude of the students towards enhancing their English reading comprehension using the SQ4R strategy and mind-mapping techniques is generally positive, with an average score of 4.34. The knowledge gained from this research is that the SQ4R method is a well-defined learning approach that enables students to be aware of the objectives and purposes of their reading. With their teachers' guidance, instruction, and validation, consequently students can comprehend and memorize the reading texts more effectively. This SQ4R method involves additional explanations and summarization in mind mapping, enabling students to understand and remember the reading passage better.

Keywords: English Reading Comprehension; SQ4R; Mind Mapping

บทนำ

ภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในโลกปัจจุบัน เนื่องจากเป็นภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารมากภาษาหนึ่ง ประชากรทั่วโลกจำนวนร้อยละ 80 ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารระหว่างกัน ทั้งในด้านการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน หรือแม้แต่ด้านการสื่อสารทางออนไลน์ก็ยังใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการติดต่อสื่อสาร รวมไปถึงการศึกษา การแสวงหาความรู้ ตลอดจนการประกอบอาชีพ (เมธิรา ผาติณูวัติ, 2562) ดังนั้น ประเทศไทยจึงมองเห็นความสำคัญของการใช้ภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 มากที่สุด เพราะเป็นทักษะที่ช่วยพัฒนานักเรียน นักศึกษาและบุคลากรทุกอาชีพที่จำเป็นต้องตลาดแรงงาน โดยผู้ที่มีทักษะด้านภาษาอังกฤษในระดับดีมากจะได้รับโอกาสที่ดีในการทำงานต่างประเทศ (อรรชนิดา หวานคง, 2563) ดังนั้น การใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารในชีวิตประจำวันจึงจำเป็นต้องอาศัยทักษะสำคัญทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่านและการเขียน โดยพอล สตันและบรูเดอร์ (Paulston & Bruder, 1978) ได้กล่าวไว้ว่า การสอนภาษาอังกฤษ

โดยมากมุ่งส่งเสริมให้เกิดทักษะทั้ง 4 ด้าน คือ ทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษถือเป็นทักษะที่สำคัญสำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษามากที่สุดทักษะหนึ่ง เนื่องจากการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาที่สอง (L2) ผู้เรียนจะได้พบกับความท้าทาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนรู้คำศัพท์ด้านภาษา (เด่นดวง บัวทองกลาง, 2565) นอกจากนี้ ทักษะการอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถของผู้เรียนในการรับสารและตีความที่ถูกต้องและตรงประเด็น ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาระบบการวิเคราะห์ การปรับวิถีคิด การริ่สร้างความคิด การสร้างสรรค์และการพัฒนาสติปัญญา เป็นต้น (ฐิติกาญจน์ จันทรมบัติ, 2552) ทั้งนี้ ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสามารถพัฒนานักเรียนให้มีกระบวนการคิดเป็นภาษาอังกฤษ ไม่ต้องคำนึงถึงเรื่องการแปลและการจดจำคำศัพท์หรือรูปแบบประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวัน หากผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจะช่วยให้ผู้เรียนได้เปรียบคนอื่นและเพิ่มโอกาสในด้านการศึกษาหรือการทำงาน (จันทรมบัติ รังษี, 2565) ดังที่วิลพร ระเวงวัลย์ และรัตนา ยาวิลอง (Rawengwan & Yawiloeng, 2020) กล่าวว่า ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นทักษะจำเป็นต่อผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในหลากหลายสถานการณ์ เช่น การอ่านเพื่อความสำเร็จทางด้านวิชาการและการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ

อย่างไรก็ตาม ปัญหาด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนเป็นสาเหตุให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาและตีความหมายที่อ่านได้ เนื่องมาจากสาเหตุทางด้านกระบวนการสอนการอ่านภาษาอังกฤษของครูผู้สอนและกลยุทธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน ดังที่วิลพร ระเวงวัลย์ และรัตนา ยาวิลอง (Rawengwan & Yawiloeng, 2020) ได้กล่าวว่า กระบวนการเรียนสอนอ่านแบบดั้งเดิมโดยเน้นครูผู้สอนเป็นศูนย์กลาง และวิธีการสอนแบบเน้นไวยากรณ์และการแปลเพื่อให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ทำให้ผู้เรียนมุ่งเน้นการอ่านโดยใช้ดิกชันนารีเพื่อแปลความหมายคำศัพท์และประโยค และอาจส่งผลให้ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจ กระบวนการสอนแบบดั้งเดิมดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนถูกฝึกฝนให้เป็นผู้เรียนแบบตั้งรับ (Passive Learners) โดยมีโอกาสน้อยในการเข้าร่วมกิจกรรมการอ่านกับครูและเพื่อนร่วมชั้น นอกจากนี้ ธนพล พุฒพริก และทิพาพร สุจारी (2564) ยังกล่าวถึงปัญหาด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นว่า การที่ผู้สอนไม่มีเทคนิคหรือวิธีการสอนแบบใหม่และจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมนั้น ทำ

ให้ผู้เรียนไม่สามารถอ่านและจับใจความเนื้อหาที่เรียนภาษาอังกฤษได้ และยังทำให้ผู้เรียนไม่ชอบการอ่านภาษาอังกฤษและคิดว่าการอ่านภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ

กรอบแนวคิดในการทำวิจัยครั้งนี้ คือ การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ (SQ4R) ซึ่งพัฒนาโดยวอลเทอร์ พอค (Pauk, 1984) กระบวนการสอนแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ทั้ง 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจ (Survey-S) การตั้งคำถาม (Question-Q) การอ่านจับใจความ (Read-R) การตอบคำถาม (Respond-R) การจดบันทึกใจความสำคัญ (Record-R) และการทบทวนวิเคราะห์บทอ่าน (Reflect-R) เทคนิคเอส คิว โฟว์ อาร์นี้จะทำให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดีขึ้น นอกจากนี้แนวคิดการใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) นี้คิดขึ้นโดยโทนี บูซาน (Buzan, 1974) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ โดยปัจจุบันมีผู้นำไปใช้จำนวนมาก วิธีการนี้ผู้อ่านสามารถถ่ายทอดความคิดหรือข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสมองลงในกระดาษ (อาณัติ รัตนธิกุล, 2553) การใช้แผนผังความคิดช่วยในการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนให้ได้รับการฝึกกระตมสมองในการคิดและจัดระบบ ซึ่งสามารถทำให้จดจำและทำความเข้าใจเรื่องที่ฟังและอ่านได้ง่ายยิ่งขึ้น (วรัญญา สีนุสสำราญ, 2554) จากความสำคัญของปัญหาและทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าวในข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนรายวิชาการอ่านและการเขียนภาษาอังกฤษในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงสนใจศึกษาและหาวิธีแก้ไขปัญหการอ่าน และได้เสนอวิธีการสอนที่จะแก้ไขและช่วยพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับแผนผังความคิด อันจะส่งผลให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ทั้งเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด
2. เพื่อสอบถามทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ แบบแผนการทดลองเป็นการศึกษากลุ่มเดียว

โดยวัดก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pre-test Post-test Design) กระบวนการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณได้มาจากคะแนนทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน และแบบสอบถามทัศนคติของผู้เรียนต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ

2. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนพะเยาพิทยาคม ภาคการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 40 คน โดยสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดจำนวน 580 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียนเพื่อประเมินความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ (2) แผนการจัดการเรียนรู้ (3) แบบสอบถามทัศนคติของผู้เรียนต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบเครื่องมือ ดังนี้

(1) แบบทดสอบก่อนเรียน/หลังเรียน ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับตอบคำถามวิจัยข้อที่ 1 คือ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โดยผู้วิจัยประยุกต์แบบทดสอบจากวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ เพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของมัทนา อุตทอง (2561) ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices)

(2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับแผนผังความคิด จำนวน 5 แผน โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ โดยวอลเทอร์ พอค (Pauk, 1984) ร่วมกับแผนผังความคิดมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กิจกรรมก่อนการอ่าน โดยครูให้นักเรียนดูบทอ่านและตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่าน และครูแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 กิจกรรมระหว่างอ่าน ครูทบทวนวิธีการอ่านแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ทั้ง 6 ขั้นตอน และทบทวนประโยคคำถาม 5W1H Question โดยแจกเนื้อเรื่องให้นักเรียนทุกคน และดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนเอส คิว โฟว์ อาร์ ดังนี้ (1) ขั้นตอน Survey ให้นักเรียนสำรวจบทความแบบคร่าว ๆ ภายในเวลาไม่เกิน 5 นาที (2) ขั้นตอน Question เมื่ออ่านสำรวจเรียบร้อยแล้ว ครูกระตุ้นให้นักเรียนตั้งคำถามที่นักเรียนสนใจจากบทความ 3 คำถาม โดยใช้ Wh-question ในการตั้งคำถาม (3) ขั้นตอน Read เมื่อตั้งคำถามแล้ว ให้นักเรียนอ่านบททวนอย่างละเอียดอีกครั้งเพื่อทำ

ความเข้าใจ นักเรียนสามารถอ่านเนื้อเรื่องซ้ำได้หลายครั้งจนกว่าจะค้นหาคำตอบได้ และเขียนคำตอบโดยใช้ภาษาของตนเองในแบบบันทึกการอ่าน หากพบคำถามเพิ่มเติมก็สามารถเขียนและค้นหาคำตอบเพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียนได้

ขั้นตอนที่ 3 กิจกรรมหลังอ่านมีดังต่อไปนี้ (4) ขั้นตอน Record นักเรียนปิดเนื้อเรื่องและเขียนบันทึกข้อความส่วนที่สำคัญและจำเป็นด้วยภาษาของตนเอง หรือย่อตามความเข้าใจของนักเรียนเอง (5) ขั้นตอน Recite นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญโดยใช้ภาษาของตนเองในรูปแบบของแผนผังความคิด หากนักเรียนยังไม่แน่ใจขั้นตอนใด ให้กลับไปอ่านใหม่อีกครั้ง (6) ขั้นตอน Reflect นักเรียนวิเคราะห์บทความที่ได้อ่านแล้วทำกิจกรรม Think about It and Discuss ในประเด็นนั้นเพื่อแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน หลังจากกิจกรรมเอส คิว โฟว์ อาร์ นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อทดสอบความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยแบบฝึกหัดและร่วมกันสรุปความรู้ที่ได้จากการอ่านเกี่ยวกับคำศัพท์ สำนวน ประโยค ใจความสำคัญ และประเมินผลนักเรียนเก่งและอ่อนเพื่อการซ่อมและเสริมต่อไป

(3) แบบสอบถามทัศนคติของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้อ่านภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดเพื่อตอบคำถามวิจัยข้อที่ 2 คือ เพื่อสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด แบบสอบถามดังกล่าว ผู้วิจัยประยุกต์จากแบบสอบถามของปิยธิดา ยะเคียน และจิตติมา กาวีระ (2561) ซึ่งทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของการสอนอ่านแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

สำหรับการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการสอนภาษาอังกฤษจำนวน 3 คน และได้รับการพิจารณารับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยพะเยา หมายเลข UP-HEC 2.1/025/66 ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้ใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้เรียนของชูศรี วงศ์รัตน์ (2550) ดังนี้ ข้อคำถามที่คำนวณค่าเฉลี่ย ซึ่งกำหนดให้ตอบตามมาตรวัดลิเคิร์ต (Likert Scale) โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้ ความพึงพอใจมากที่สุด (5 คะแนน) ความพึงพอใจมาก (4 คะแนน) ความพึงพอใจปานกลาง (3 คะแนน) ความพึงพอใจน้อย (2 คะแนน) และความพึงพอใจน้อยที่สุด (1 คะแนน) โดยค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้นำมาแปลความหมาย

ดังนี้ ระดับมากที่สุด (4.50–5.00) ระดับมาก (3.50–4.49) ระดับปานกลาง (2.50–3.49) ระดับน้อย (1.50–2.49) และระดับน้อยที่สุด (1.00–1.49)

ผลการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจก่อนและหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมเอส คิว โฟว์ อาร์

คะแนนจากแบบทดสอบ	N	$\bar{X}$	S.D.	t	p
คะแนนก่อนเรียน	40	19.75	4.24	13.56*	0.01
คะแนนหลังเรียน	40	22.23	4.12		

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนและหลังการสอน

จากตาราง 1 ผลการทดสอบสมมุติฐานด้วยสถิติการทดสอบที (t-Test) พบว่านักเรียนมีคะแนนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียน ($\bar{X}$ =22.23; S.D.=4.12) สูงกว่าคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X}$ =19.75; S.D.=4.24) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงให้เห็นการปฏิเสธสมมุติฐานทางสถิติ (H_0) ดังนั้น การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ จึงพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนได้ในภาพรวม และเมื่อวิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนก่อนและหลังเรียนจำแนกตามระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจพบว่า คะแนนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนของนักเรียนทุกระดับ สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตาราง 2

ระดับความสามารถของนักเรียน	คะแนนสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
อ่อน	ก่อนเรียน	5	13.20	0.84	4.00*	0.01
	หลังเรียน	5	14.80	1.64		
ปานกลาง	ก่อนเรียน	26	18.69	2.49	14.40*	0.01
	หลังเรียน	26	21.54	2.50		
เก่ง	ก่อนเรียน	9	25.89	1.05	5.38*	0.01
	หลังเรียน	9	27.78	0.83		

ตาราง 2 การเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด จำแนกตามระดับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ

จากตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ จำแนกตามระดับความสามารถของนักเรียนพบว่า หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเอส คิว โฟว์ อาร์ ผู้เรียนระดับเก่งได้รับคะแนนสอบหลังเรียน ($\bar{X}=27.78$; S.D.=0.83) สูงสุด และสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียน ($\bar{X}=25.89$; S.D.=1.05) อย่างไรก็ตาม ผู้เรียนระดับอ่อนได้รับคะแนนสอบก่อนเรียนต่ำสุด ($\bar{X}=13.20$; S.D.=0.84) และได้รับคะแนนสอบหลังเรียน ($\bar{X}=14.80$; S.D.=1.64) สูงขึ้นหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเอส คิว โฟว์ อาร์ แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนฝึกการตั้งคำถามจากบทอ่าน สรุปบทอ่านและตอบคำถามจากบทอ่าน สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนให้สูงขึ้นได้

ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ	คะแนนสอบ	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
การแปลความ (12 คะแนน)	ก่อนเรียน	40	8.10	1.61	5.76*	0.01
	หลังเรียน	40	9.15	1.59		
	คะแนนผลต่าง		1.05			
การตีความ (10 คะแนน)	ก่อนเรียน	40	6.90	1.48	3.04*	0.01
	หลังเรียน	40	7.55	1.92		
	คะแนนผลต่าง		0.65			
การขยายความ (8 คะแนน)	ก่อนเรียน	40	4.75	1.60	5.33*	0.01
	หลังเรียน	40	5.53	1.32		
	คะแนนผลต่าง		0.78			

ตาราง 3 การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

จากตาราง 3 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักเรียน โดยแบ่งตามความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ได้แก่ ด้านการแปลความ ด้านการตีความและด้านการขยายความ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของทั้ง 3 ด้าน เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยภาพรวมแสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษได้ โดยด้านการแปลความ มีค่าผลต่างของคะแนนมากที่สุดอยู่ที่ 1.05 คะแนน และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนอยู่ที่ 9.15 คะแนน ด้านการตีความมีค่าผลต่างคะแนนอยู่ที่ 0.65 คะแนน และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนอยู่ที่ 7.55 และด้านการขยายความมีค่าผลต่างคะแนนอยู่ที่ 0.78 และมีค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังเรียนอยู่ที่ 5.53 คะแนน

2. ทักษะของผู้เรียนต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยการสอนแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด

การวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 4 ได้มาจากแบบสอบถามทักษะของผู้เรียนต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หลังจากให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของนักเรียน ดังนี้

ข้อ	รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ด้านครูผู้สอน	4.42	0.12	มาก
2	ด้านเนื้อหาของบทอ่าน	4.35	0.24	มาก
3	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	4.34	0.18	มาก
4	ด้านการวัดผลประเมินผล	4.23	0.11	มาก
รวม		4.34	0.08	มาก

ตาราง 4 ทักษะที่มีต่อการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

จากตาราง 4 ค่าเฉลี่ยของทักษะของนักเรียนที่มีต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ในภาพรวมมีทัศนคติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$; S.D.=0.08) เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านผู้สอนมีระดับค่าเฉลี่ยมาตรฐานสูงสุด ($\bar{X}=4.42$; S.D.=0.12) และด้านการวัดผลประเมินผลอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยมาตรฐานในลำดับสุดท้าย ($\bar{X}=4.23$; S.D.=0.11) จากการเปรียบเทียบทั้ง 4 ด้าน

ข้อ	ด้านครูผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	ครูชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ เพื่อให้ทราบเป้าหมายในการเรียนอย่างชัดเจนและแนะนำขั้นตอนการอ่านตามวิธีการสอนอ่านโดยใช้วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R	4.35	0.58	มาก
2	ครูสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความพร้อมก่อนเรียน และเสริมแรงเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จ	4.33	0.57	มาก

ข้อ	ด้านครูผู้สอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
3	ครูใช้คำถามเพื่อกระตุ้น โดยการถามความคิดเห็น การถามเพื่อให้แนวทาง และถามเพื่อทบทวนและตรวจสอบความเข้าใจ	4.58	0.50	มากที่สุด
4	ครูให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักเรียนในการเรียนรู้ทุกกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	4.33	0.62	มาก
5	ครูกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้เดิมของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จะอ่านด้วยการสนทนา และถามคำถามให้นักเรียนคิดและคาดเดา	4.53	0.51	มากที่สุด
รวม		4.42	0.12	มาก

ตาราง 5 ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อด้านครูผู้สอน

จากตาราง 5 ด้านครูผู้สอนพบว่า นักเรียนมีทศนคติโดยรวมต่อคุณภาพด้านครูผู้สอนในระดับมาก ($\bar{X}=4.42$; S.D.=0.12) ทั้งนี้ เมื่อเปรียบเทียบทศนคติจำนวน 5 ข้อ พบว่า ด้านการใช้คำถามเพื่อกระตุ้น โดยการถามความคิดเห็น การถามเพื่อให้แนวทาง และถามเพื่อทบทวนและตรวจสอบความเข้าใจ ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$; S.D.=0.50) และด้านการกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความรู้เดิมของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่จะอ่านด้วยการสนทนา และถามคำถามให้นักเรียนคิดและคาดเดา ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.53$; S.D.=0.51) อย่างไรก็ตาม ทศนคติของนักเรียนต่อการสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนเกิดความพร้อมก่อนเรียน และเสริมแรงเมื่อนักเรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ สำเร็จ ได้รับความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$; S.D.=0.57) และเช่นเดียวกับการให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลนักเรียนในการเรียนรู้ทุกกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างทั่วถึงได้รับความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$; S.D.=0.62)

ข้อ	ด้านเนื้อหาของบทอ่าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	เนื้อหามีความเชื่อมโยงกับความรู้เดิมของผู้เรียน	4.25	0.54	มาก
2	เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.55	0.50	มากที่สุด
3	เนื้อหามีความเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้เพื่ออาชีพ	4.00	0.64	มาก

ข้อ	ด้านเนื้อหาของบทอ่าน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
4	เนื้อหา ภาษา รูปแบบของบทอ่านตรงกับความสนใจของนักเรียน	4.63	0.49	มากที่สุด
5	เนื้อหาของบทอ่านมีรูปภาพ ชื่อเรื่อง เนื้อเรื่องที่สอดคล้องกัน	4.50	0.60	มากที่สุด
6	ความยาวของเนื้อหาบทอ่านมีความเหมาะสมกับจำนวนชั่วโมงในแผนการจัดการเรียนการสอน	4.20	0.72	มาก
รวม		4.35	0.24	มาก

ตาราง 6 ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อด้านเนื้อหาของบทอ่าน

จากตาราง 6 ทศนคติของผู้เรียนด้านเนื้อหาของบทอ่าน หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการสอนแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจโดยรวมต่อคุณภาพด้านเนื้อหาของบทอ่านในระดับมาก ($\bar{X}=4.35$; S.D.=0.24) เมื่อเปรียบเทียบทศนคติต่อด้านเนื้อหาของบทอ่านจำนวน 6 ข้อ พบว่า ในด้านเนื้อหา ภาษา รูปแบบของบทอ่านตรงกับความสนใจของนักเรียน ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.63$; S.D.=0.49) และด้านเนื้อหาที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ได้รับความพึงพอใจมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$; S.D.=0.50) อย่างไรก็ตาม นักเรียนมีความพึงพอใจต่อเนื้อหาที่มีความเหมาะสมกับการนำไปประยุกต์ใช้เพื่ออาชีพในระดับมาก ($\bar{X}=4.00$; S.D.=0.64) ซึ่งได้รับคะแนนเฉลี่ยมาตรฐานในลำดับสุดท้ายของด้านเนื้อหาและบทอ่าน

ข้อ	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	กิจกรรมการเรียนการสอนอ่านโดยใช้การอ่านแบบ SQ4R ส่งเสริมให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบ	4.55	0.50	มากที่สุด
2	การถามคำถามส่งเสริมให้นักเรียนคิด คาดเดา หรือเข้าใจสิ่งที่ยากได้	4.58	0.50	มากที่สุด
3	กิจกรรมการเรียนรู้อื้อให้ครูหรือเพื่อนเป็นผู้ช่วย แนะนำ กระตุ้น และชักจูงให้นักเรียนเกิดความสนใจตลอดการอ่าน	4.23	0.62	มาก

ข้อ	ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
4	กิจกรรมการเรียนรู้มีการใช้วาจา สื่อ เพื่อกระตุ้นความรู้เดิมและสร้างความรู้พื้นฐานเพื่อช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหา และประสบความสำเร็จในการอ่าน	4.25	0.67	มาก
5	นักเรียนมีโอกาสนำเสนอ อภิปราย แสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ	4.13	0.65	มาก
6	วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R เป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือนักเรียนเข้าใจบทอ่านที่เป็นภาษาอังกฤษ	4.30	0.69	มาก
รวม		4.34	0.18	มาก

ตาราง 7 ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

จากตาราง 7 ทศนคติผู้เรียนต่อด้านกิจกรรมการเรียนการสอน หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมการสอบแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ พบว่า นักเรียนมีทศนคติโดยรวมในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$; S.D.=0.18) เมื่อเปรียบเทียบทศนคติด้านกิจกรรมการเรียนการสอนจำนวน 6 ข้อ พบว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุดต่อการถามคำถามส่งเสริมให้นักเรียนคิด คาดเดาหรือเข้าใจสิ่งที่ยากได้ ($\bar{X}=4.58$; S.D.=0.50) และกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านโดยใช้การอ่านแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ส่งเสริมให้นักเรียนคิดอย่างเป็นระบบได้รับความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.55$; S.D.=0.50) อย่างไรก็ตามนักเรียนมีความพึงพอใจต่อด้านโอกาสได้นำเสนอ อภิปราย แสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ ในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$; S.D.=0.65) ซึ่งได้รับความพึงพอใจจากผู้เรียนเป็นลำดับสุดท้ายในด้านการเรียนการสอน

ข้อ	ด้านการวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1	การประเมินผลมีความสม่ำเสมอตลอดการทำกิจกรรม	4.20	0.61	มาก
2	นักเรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเองและมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการประเมิน	4.13	0.69	มาก
3	การประเมินผลการเรียนรายบุคคล และรายกลุ่มมีความเหมาะสม	4.20	0.65	มาก

ข้อ	ด้านการวัดผลประเมินผล	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
4	มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประเมินครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.38	0.54	มาก
รวม		4.23	0.11	มาก

ตาราง 8 ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อการวัดผลและประเมินผล

จากตาราง 8 ทศนคติของผู้เรียนต่อการวัดผลประเมินผล พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีทัศนคติต่อการวัดประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$; S.D.=0.11) เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติทั้ง 4 ข้อ พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประเมิน ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ได้รับความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.38$; S.D.=0.54) อย่างไรก็ตาม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ นักเรียนทราบผลการเรียนรู้ของตนเองและมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายในการประเมิน ซึ่งได้รับความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{X}=4.13$; S.D.=0.69)

อภิปรายผล

จากการศึกษางานวิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์วิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดพบว่า การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยพบว่า นักเรียนมีคะแนนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของเด่นดวง บัวทองกลาง (2565) ซึ่งใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า คะแนนเฉลี่ยการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบทดสอบหลังเรียน คือ ($\bar{X}=24.54$; S.D.=4.88) ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน ($\bar{X}=16.21$; S.D.=4.81) โดยผู้วิจัยได้กล่าวไว้ว่า “การจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ เชิงรุกช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้โดยการจัดระบบการรับรู้อย่างเป็นขั้นตอนที่ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนดีขึ้น”

นอกจากนี้ ผลการศึกษายังสอดคล้องกับการศึกษาของธนพล พุฒพริก และทิพาพร สุจารี (2564) ซึ่งใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า หลังจากนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ แล้ว คะแนนสอบด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจหลังเรียนสูงกว่าคะแนนสอบก่อนเรียนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยพบว่า ผลการทดสอบก่อนเรียนของนักเรียนเท่ากับ 17.84 คะแนน และหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมเอส คิว โฟว์ อาร์ ผลการทดสอบหลังเรียนของนักเรียนเท่ากับ 23.89 คะแนน เช่นเดียวกับการศึกษาของสุปวีณ์ ชมภูนุช (2563) ซึ่งศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังจากที่นักเรียนได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ แล้วพบว่า คะแนนความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับการศึกษาของพิมพ์ชนก ปิงสุแสน (2561) ซึ่งศึกษาการบูรณาการวิธีการสอนแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ กับการใช้เอกสารจริงเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า 1) คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังได้รับการบูรณาการสอนด้วยวิธีการสอนแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ กับการใช้เอกสารจริง สูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการสอนดังกล่าวในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ในด้านประสิทธิผลของการใช้แผนผังความคิด (Mind Mapping) ต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษและความเข้าใจนั้น ผลการศึกษพบว่า แผนผังความคิดยังมีส่วนช่วยส่งเสริมการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ การที่ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยใช้แผนผังความคิด นักเรียนต้องอ่านเนื้อเรื่อง (Read) และสรุปออกมาเป็นภาษาของตนเอง (Recite) จัดระบบข้อมูลให้มีความกระชับ สรุปเชื่อมโยงให้เข้าใจและจดจำได้ง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรา จันทราเกตุรวี (2565) ซึ่งได้ศึกษาการพัฒนาชุดฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในจังหวัดนนทบุรี โดยผลของการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่ใช้ชุดฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ในจังหวัดนนทบุรีหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีผลความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก (4.37) สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งตะวัน นวลแก้ว และคณะ (2562) เรื่องผลของการสอนอ่านโดยใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านคลองวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยของคะแนนความเข้าใจการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านคลองวัง หลังเรียนโดยใช้แผนผังความคิดสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้แผนผังความคิดอยู่ในระดับมาก

2. การสอบถามทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ผลการศึกษางานวิจัยนี้พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจในระดับมากต่อการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ในด้านครูผู้สอน เนื้อหาของบทอ่าน กิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผล ซึ่งผลการศึกษานี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมขึ้นตามหลักการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมาก เนื่องจากนักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองและมีการประเมินจากการทำใบงานหลังเรียนทุกครั้ง และเนื้อหาของบทอ่านเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ส่วนมากเป็นเนื้อเรื่องแปลกใหม่ที่น่าสนใจไม่เคยทราบมาก่อน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะตั้งคำถาม ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ และการบูรณาการเทคนิคแผนผังความคิดร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดระเบียบและเชื่อมโยงข้อมูลด้วยภาพนำไปสู่ความเข้าใจที่ลึกซึ้งและง่ายต่อการทบทวนในภายหลัง ยิ่งไปกว่านั้นการทำแผนผังความคิดยังเป็นวิธีที่สนุกและสร้างสรรค์อีกด้วย

นอกจากนี้ ผลการศึกษานี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเด่นดวง บัวทองกลาง (2565) ซึ่งพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ เชิงรุก ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เเด่นดวง บัวทองกลาง (2565) ได้กล่าวว่า การจัดกิจกรรมแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาและเข้าใจความหมายของคำศัพท์จากการเดาความหมายในบทอ่าน นอกจากนี้ ผู้เรียนยังได้รับ

ความรู้โดยการจัดระบบการรับรู้อย่างเป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ทักษะด้านการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของผู้เรียนดีขึ้น เช่นเดียวกับผลการวิจัยของวรารณ นันสฤติย์ และอัฐพล อินตะเสนา (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 8 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับแผนผังความคิดที่ส่งเสริมการอ่านจับใจความ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$ และ $S.D.=0.35$)

จากการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนมีความสนใจมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีเดิม นักเรียนมีความตั้งใจเรียนและปฏิบัติตามกิจกรรมทุกขั้นตอนด้วยความพึงพอใจและความสนใจในบทเรียน ซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกับผลงานวิจัยของธนพล พุ่มพริก และทิพาพร สุจारी (2564) ซึ่งศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ และผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ในระดับมาก โดยผู้มีความพึงพอใจต่อด้านผู้จัดการเรียนการสอนตามรูปแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ เป็นอันดับที่หนึ่ง ตามด้วยด้านสื่อการเรียนการสอนตามรูปแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนตามรูปแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ และด้านบรรยากาศการจัดการสอนแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ตามลำดับ

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิด สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจได้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษาสรุปและอภิปรายใน 2 ประเด็น ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 การใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมกระบวนการคิดของผู้เรียน โดยการเชื่อมโยงความรู้ใหม่เข้ากับประสบการณ์เดิม เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกวางแผนการอ่าน ทำให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่าน และเป็นวิธีที่สามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนต้องการอ่าน และค้นคว้าหาคำตอบจากบทอ่าน แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการแปล การตอบคำถาม และการทำกิจกรรม มากกว่าการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเดิมที่ครูอ่านแล้วให้

นักเรียนอ่านตาม และยิ่งไปกว่านั้น การนำเอาเทคนิคแผนผังความคิดมาใช้ร่วมกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ยังช่วยให้นักเรียนได้ฝึกจัดระเบียบข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่เข้าใจและจดจำได้ง่าย และได้ฝึกใช้โครงสร้างภาษาในการเรียงประโยคได้อย่างมีความหมาย

ประเด็นที่ 2 ทศนคติของนักเรียนที่มีต่อการใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ร่วมกับเทคนิคแผนผังความคิดพบว่า ค่าเฉลี่ยด้านเนื้อหาของบทอ่านมีมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาที่ใช้ในการสอนอ่านส่งผลต่อแรงจูงใจในการอ่านของผู้เรียน หากเนื้อหามีความน่าสนใจ มีความยากง่ายเหมาะสม จะทำให้ผู้เรียนมีความอยากเรียนรู้ในเนื้อหานั้น ๆ มากขึ้น และเมื่อนักเรียนมีความใฝ่เรียนรู้จะทำให้ห้องเรียนมีบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

สรุป

การจัดการเรียนรู้แบบเอส คิว โฟว์ อาร์ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนทราบเป้าหมายและจุดประสงค์ของการอ่าน โดยเริ่มจากขั้นกระตุ้นความสนใจของนักเรียน (Survey) ฝึกให้นักเรียนตั้งคำถามจากเนื้อเรื่อง (Question) เพื่อกระตุ้นความอยากรู้ข้อมูลในเรื่องที่จะอ่าน ก่อนที่จะอ่าน (Read-R1) เพื่อแสวงหาคำตอบให้กับคำถามที่ตั้งไว้ ถ้านักเรียนยังไม่เข้าใจก็สามารถกลับไปอ่านเนื้อเรื่องได้อีก จนกว่าจะได้คำตอบที่ถูกต้อง หรือสามารถหาคำตอบจากแหล่งความรู้นอกห้องเรียนได้ เมื่อนักเรียนสามารถตอบคำถามได้แล้วให้นักเรียนจดบันทึกใจความสำคัญ (Record-R2) ของเนื้อหาให้เป็นภาษาของตนเองเพื่อตรวจสอบความเข้าใจอีกครั้ง และนำใจความสำคัญที่ได้มาจัดระบบทำเป็นแผนผังความคิด (Recite-R3) โดยมีครูผู้สอนคอยแนะนำ ชี้แนะและตรวจสอบความถูกต้อง รวมไปถึงอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งการสรุปเนื้อหาในรูปแบบของแผนผังความคิดทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจและจดจำเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น จนกระทั่งขั้นตอนสุดท้ายเป็นการให้ผลสะท้อนกลับ (Reflect-R4) คือ การให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นการแสดงถึงความเข้าใจของนักเรียนอย่างแท้จริง

เอกสารอ้างอิง

จันทร์พิมพ์ รังษี. (2565). การพัฒนาการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยการใช้เทคนิค SQ6R ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง. การค้นคว้าอิสระปริญญาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- จิตรรา จันทราเกตุวิ. (2565). การพัฒนาชุดฝึกการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยเทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดของผู้เรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน จังหวัดนนทบุรี. *วารสารบริหารธุรกิจและภาษา*, 10 (1), 6-37.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*, พิมพ์ครั้งที่ 10. นนทบุรี: ไท เนรมิตกิจ อินเตอร์ โพรเกรสซิฟ.
- ฐิติกาญจน์ จันทรมบัติ. (2552). การพัฒนาบทอ่านภาษาอังกฤษโดยใช้บริบทท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรม จังหวัดมหาสารคาม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนมหาวิทยาลัยราชภัฏ. *วารสารการบริหารและพัฒนา มหาวิทยาลัย มหาสารคาม*. 1 (1), 73-85.
- เด่นดวง บัวทองหลาง. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้กิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เชียงรุ๊ก. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*. 2 (1), 17-31.
- ธนพล พุ่มพริก และทิพาพร สุจारी. (2564). การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้แบบ SQ4R. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม*. 5 (2), 43-51.
- ปิยธิดา ยะเคียน และจิตติมา กาวีระ. (2561). ผลกระทบของการสอนอ่านแบบ SQ4R ที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 แผนกวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคบ้าน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชพฤกษ์*. 4 (3), 141-152.
- พิมพ์ชนก ปิงสุแสน. (2561). การบูรณาการวิธีการสอนแบบ SQ4R กับการใช้เอกสาร จริง เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- มันทนา อุตทอง. (2561). การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้เทคนิคการสอนอ่านแบบ SQ4R เพื่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านเนินมะหาด จังหวัดจันทบุรี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- เมธิรา ผาติณูวัติ. (2562). ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 และแนวทางการบูรณาการทักษะ แห่งศตวรรษที่ 21 ในวิชาภาษาอังกฤษสำหรับการบิน. *วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ นายเรืออากาศ*. 7 (1), 34-42.

- รุ่งตะวัน นวลแก้ว และคณะ. (2562). ผลของการสอนอ่านโดยใช้แผนผังความคิดที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความพึงพอใจต่อการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านคลองวัง จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารศึกษาศาสตร์ มสธ.* 12 (1), 110-120.
- วรัญญา สินธุสำราญ. (2554). *ผลของการใช้เทคนิคการสร้างแผนที่ความคิดที่มีต่อการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรารวรรณ นันสติย์ และอัฐพล อินตะเสนา. (2565). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ร่วมกับแผนผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.* 41 (4), 73-85.
- สุปวีณ์ ขมภูษ. (2563). ผลการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสอนแบบเอส คิว โฟว์ อาร์ ที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสามารถในการเขียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. *วารสารศิลปการจัดการ.* 4 (2), 355-370.
- อรรชนิดา หวานคง. (2563). การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21 ตามกรอบมาตรฐาน CEFR. *วารสารมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชวิทยาลัย.* 7 (2), 303-314.
- อาณัติ รัตนธิรกุล. (2553). *สร้าง Mind Map อย่างชาญฉลาดด้วย MindManager.* กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- Buzan, T. (1974). *Use Your Head.* London: BBC.
- Pauk, W. (1984). The New SQ4R. *Reading World.* 23 (3), 274-275.
- Paulston, C. B. and Bruder, M. N. (1978). *Interaction Activities in the Foreign Classroom or How to Grow the Tulip Rose in Developing Communications Skill.* London: Longman Group.
- Rawengwan, W. and Yawiloeng, R. (2020). Reciprocal Teaching Method for Enhancing Thai EFL learners' Reading Comprehension Ability. *Sripatum Review of Humanities and Social Sciences.* 20 (1), 105-123.